JYX JYVÄSKYLÄN YLIOPISTO UNIVERSITY OF JYVÄSKYLÄ

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Karonen, Petri; Koskivirta, Anu

Title: Arno Tuurna : uusmaalaisesta ylioppilaasta karjalaiseksi heimopäälliköksi

Year: 2021

Version: Published version

Copyright: © Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura, 2021

Rights: In Copyright

Rights url: http://rightsstatements.org/page/InC/1.0/?language=en

Please cite the original version:

Karonen, P., & Koskivirta, A. (2021). Arno Tuurna : uusmaalaisesta ylioppilaasta karjalaiseksi heimopäälliköksi. In S. Grünthal, & K. Korjonen-Kuusipuro (Eds.), Diasporan Viipuri : muistojen kaupunki sotien jälkeen (pp. 149-155). Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura. Viipurin suomalaisen kirjallisuusseuran toimitteita, 23. https://doi.org/10.47564/vskst.113666

VIIPURIN SUOMALAISEN
KIRJALLISUUSSEURAN
TOIMITTEITA

23

Diasporan Viipuri

Muistojen kaupunki sotien jälkeen

TOIM.
SATU GRÜNTHAL & KRISTIINA KORJONEN-KUUSIPURO

Kannen kuva: Postikortti 1900-luvun alusta. Yksi Monrepos´n puiston kiinalaisista kaarisilloista. Wiipurin Arkistoyhdistys (WAY), a5a71. Wiipuri.fi.

VERTAISARVIOITU
KOLLEGIALT GRANSKAD
PEER-REVIEWED
www.tsv.fi/tunnus

Viipurin Suomalaisen Kirjallisuusseuran toimitteita 23
Diasporan Viipuri – Muistojen kaupunki sotien jälkeen

Toimittaneet:
Satu Grünthal (osan toimittaja)
Kristiina Korjonen-Kuusipuro (osan toimittaja)
Anu Koskivirta (sarjan päätoimittaja)
H. K. Riikonen (sarjan päätoimittaja)
Iisa Aaltonen (sarjan toimitussihteeri ja kuvatoimittaja)

Taitto ja graafinen suunnittelu: Eemeli Nieminen

ISBN 978-952-69280-7-4 (sid.)
ISBN 978-952-69280-8-1 (PDF)
ISSN 1236-4304 (sarja)

Painettu: 2021, Digipaino Kirjaksi.net
Painosmäärä: 250 kpl

Ensimmäinen painos

Julkaisija: Viipurin Suomalainen Kirjallisuusseura ry, Helsinki

PETRI KARONEN & ANU KOSKIVIRTA

Arno Tuurna – uusmaalaisesta ylioppilaasta karjalaiseksi heimopäälliköksi

Arno Tuurna (1894–1976, vuoteen 1935 Thuneberg) oli karjalaisen poliittisen ja kulttuurielämän keskeinen vaikuttaja 1930-luvulta 1970-luvulle. Tarkastelemme seuraavassa Tuurnan työskentelyä ja elämää ennen muuta hänen monipuolisen Viipuria ja Karjalaa koskevan käsittelevän toimintansa kautta. Sen sijaan Tuurnan merkittävä rooli jatkosodan ajan Viipurin jälleenrakennuksen johtajana jää tässä esityksessä sivuun. Lohjalta kotoisin ollut Thuneberg aloitti työuransa pankkimiehenä Suomen Pankin pääkonttorissa. Hän kuului samalla salaa venäläisen hallinnon vastaisiin aktivisteihin ja toimi jääkärivärvärinä. Vuoden 1918 sota vei hänet sotilasuralle.

Karjalaan ja sen maakunnan pääkaupunkiin Viipuriin Thuneberg tutustui toimiessaan kadettiupseerina Karjalan kaartin rykmentissä. Hän siirtyi vuonna 1924 kapteenina reserviin, mutta jatkoi maanpuolustushenkisiä harrastuksiaan muun muassa suojeluskunta- ja väestönsuojelutyössä. Thuneberg suoritti Helsingin yliopistossa ylemmän oikeustutkinnon vuonna 1925 ja sai kolme vuotta myöhemmin varatuomarin arvon. 1920-luvun jälkipuoliskolla hän toimi Viipurissa vaimonsa Sirkun (os. Hallenberg, 1901–1994) isän, kauppaneuvos Juho Hallenbergin perustaman monialaisen teollisuus- ja tukkuliike Toiminimi J. Hallenbergin johtotehtävissä.[1]

Tuurna oli paitsi upseeri ja varatuomari myös kokenut urheilu-, pankki- ja talousmies tullessaan valituksi vuonna 1929 Viipurin ensimmäiseksi – ja myös viimeiseksi – suomalaiseksi kaupunginjohtajaksi. Hän ehti toimia aktiivisesti uuden kotikaupunkinsa ja sen takana avautuvan maakunnan edistäjänä runsaan vuosikymmenen ajan. Nuori kaupunginjohtaja oli keskeinen vaikuttaja jo ennen toista maailmansotaa, mutta erityisesti sodan aikana ja sen jälkeisinä vuosikymmeninä hänestä tuli tärkeä siirtokarjalaisten puolestapuhuja ja yksi karjalaisyhteisöjen johtohahmoista. Jatkosodan (1941–1944) aikana majuriksi ylennetty Tuurna toimi Viipurin sotilashallintopiirin ja kaupungin lyhytaikaista jälleenrakennusta johtaneena päällikkönä sekä Viipurin kaupungin hoitokunnan (1940–1948) puheenjohtajana.[2] Vuonna 1948 hän sai ensimmäisenä suomalaisena kaupunginjohtajan arvonimen samassa yhteydessä kun Viipurin kaupunginjohtajan virka lakkautettiin. Hänestä puhuttiin sittemminkin kaupunginjohtajana: kaikille aikalaisille oli selvää, mihin kaupunkiin kyseisellä arvonimellä viitattiin, vaikka asiasta ei toisen maailmansodan jälkeen muuten paljon pidetty ääntä.

Viipurin menetyksen jälkeen Tuurna siirtyi Helsinkiin, jossa hänet valittiin kokoomuksen riveistä kaupunginvaltuustoon vuonna 1946. Kaupunginhallituksen jäsenenä hän toimi vuosina 1948–1966.[3] Tuurna oli aktiivinen myös Suomen kaupunkiliitossa, jonka hallitukseen hän kuului vuosina 1935–1958.

Tuurna toimi Viipurin läänin läntisen vaalipiirin ja kokoomuksen kansanedustajana vuodesta 1939. Hän oli siten yksi niin sanotun pitkän parlamentin nuorimpia parlamentaarikkoja. Sodan jälkeen hän tuli valituksi kansanedustajaksi peräti neljästä eri vaalipiiristä: Kymen läänin läntisestä (1945), Kymen läänistä (1948), Uudeltamaalta (1951) sekä Hämeen läänin eteläisestä (1954).[4]

Tuurna toimi vuosina 1945–1958 laki- ja talousvaliokunnan puheenjohtajana, mihin tehtävään juristikoulutus antoi hänelle edellytykset. Hän toimi myös muun muassa puolustus- ja perustus-

lakivaliokunnissa. Eduskunnassa Tuurna teki yhteistyötä ennen muuta muiden porvarillisten puolueiden, vallankin karjalaistaustaisten, sekä sosiaalidemokraattien niin sanotun asevelisiiven edustajien kanssa. Hänen anomuksensa ja esityksensä käsittelivät usein karjalaisen siirtoväen asemaa sekä kunnallisalan lainsäädäntöä.

Asiapitoisten puheenvuorojensa lomassa Tuurna oli ahkera välihuutaja, joka ilmaisi itseään usein teräväkielisesti ja nopeaälyisesti.[5] Tuurna kuului talvisodan ajoilta aina 1950-luvulle saakka kokoomuksen sisäpiiriin, minkä vuoksi hän osallistui usein neuvotteluihin muiden puolueiden edustajien kanssa tärkeistä poliittisista asiakysymyksistä. [6] Hän asettui ehdolle kokoomuksen puheenjohtajakisaan vuonna 1955, vaikka hänelle ja muille aikalaisille lienee ollut selvää, ettei mahdollisuuksia kärkiehdokkaiden Jussi Saukkosen ja Tuure Junnilan rinnalla ollut. Tuurna sai vaalissa kuitenkin yhteensä 45 ääntä ja oli osaltaan vaikuttamassa siihen, ettei Junnilasta tullut puolueen puheenjohtajaa.[7]

Tuurna oli yhteistyökykyinen ja kompromisseja hakeva poliitikko, joka korosti monissa yhteyksissä suomalaisten – ja erityisesti karjalaisten – keskinäisen yhteistyön merkitystä. Sukupolvensa edustajana hän kannatti silti varauksetta esimerkiksi vapaussodan käsitteen käyttämistä vuoden 1918 tapahtumista.[8] Tuurna myös toimi vuosina 1945–1946 aktiivisesti sotasyyllisyysoikeuden jäsenenä ja oli lopulta toinen kahdesta oikeuden jäsenestä, joka vaati kaikkien syytettyjen vapauttamista.[9]

Tuurnaa luonnehdittiin jo omana aikanaan karjalaisten ”heimopäälliköksi”. Esimerkiksi *Karjalan Heimo* -lehti kirjoitti 70 vuotta täyttäneestä Tuurnasta seuraavasti: ”Kenenkään toisen meidän päiviemme Suomen kansalaisen nimi ei liity niin elimellisesti ja merkittävästi luovutetun Viipurin kaupungin voimakkaaseen kehitykseen ja sen jälleenrakentamiseen sekä viipurilaisten ja karjalaisten kohtaloihin kuin kaupunginjohtaja, varatuomari, majuri evp. Arno Tuurnan.”[10]

Tuurnalle kertyi toisen maailmansodan jälkeen poikkeuksellisen runsaasti erilaisia luottamustehtäviä erityisesti luovutetun Karjalan järjestöistä. Hän oli Karjalan liiton aktiivitoimija järjestön perustamisesta (1940) lähtien ja toimi liittohallituksen varapuheenjohtajanakin kaksi vuosikymmentä vuodesta 1948. Kansanedustajamatrikkelin ansioluettelon perusteella hän oli eri aikoina noin 20 järjestön tai yhdistyksen hallituksen puheenjohtaja sekä mukana kymmenissä muissa keskeisissä muun muassa siirtoväkeä, taide- ja kulttuurialoja sekä talouselämän erilaisia etujärjestöjä edustavissa yhteisöissä.[11] *Uusi Suomi* kokosi Tuurnan 70-vuotishaastattelussa hänen ansioitaan erityisesti siirtoviipurilaisissa järjestöissä: ”Kaikki viipurilaisjärjestöt ovat tavalla tai toisella saaneet osakseen kaupunginjohtaja Tuurnan huolenpitoa ja apua. Hän on Torkkelin Killan, Viipurin Taiteenystävien, Viipurin Musiikkiopiston, Karjalan, Tannisen ja Torkkelin Säätiöiden puheenjohtaja, Viipurilaisen Osakunnan Suurvaakunan veljeskunnan aktiivisimpia jäseniä ja Pääkaupungin Karjalaisten puheenjohtaja. Teollisuuden ja liikkeenharjoittajain seura Pamaus r. y. on noussut Helsingissä toimiessaan uuteen kukoistukseen hänen puheenjohdollaan. Poliittisessa elämässä kiinteästi mukanaolevana hän on joutunut tässäkin piirissä vaativiin tehtäviin.”[12]

Tuurna oli valittu jo vuonna 1950 Viipurissa vuonna 1891 perustetun Teollisuuden- ja liikkeenharjoittajain Seura Pamaus ry:n puheenjohtajaksi. Hänen vuoteen 1972 jatkuneella puheenjohtajuuskaudellaan seuran toiminta elpyi. Vuonna 1951 hyväksyttyjen uusien sääntöjen mukaan seuraan rekrytoinnissa ryhdyttiin korostamaan aiempaa vahvemmin jäsenkandidaatin sukusiteitä

Karjalaan. Tutkija Seppo Tammisen mukaan seura löysi olemassaololleen uuden oikeutuksen liike-elämässä vaikuttavien karjalaisten yhteenkuuluvuudesta sekä karjalaisten perinteiden ja esimerkiksi karjalaisten opiskelijoiden taloudellisesta tukemisesta.[13] Tuurna toimi myös monien yritysten hallintoelinten luottamustehtävissä. Hän oli pitkään muun muassa Viipurista Lappeenrantaan siirtyneen Karjalan Kirjapaino Oy:n johtokunnan puheenjohtaja (1954–1968, hallituksessa edelleen vuoteen 1973 saakka) ja osakeyhtiön tärkeä henkilöomistaja. Yrityksen, samoin kuin sen omistaman *Karjala*-lehden, tilanne oli pitkään epävakaa ja vaikeudet suuria.[14]

Tuurna kirjoitti jo nuoruusvuosinaan runoja. Esimerkiksi runot ”Karjalan miehelle” (1920), ”Karjala” (1922) ja ”Meille on Karjala pyhä” (1928) osoittavat hänen tulkinneen Karjalan merkitystä suomalaisille jo ennen sotaa.[15] Vuonna 1974 hän julkaisi 80-vuotispäivänään omakustanteena runoteoksen, jossa menetetty Karjala on keskeisesti esillä. Teos alkaa runolla ”Wiipuri”, jossa tekijä kiteyttää kaupungin merkitystä kansakunnalle: ”Wiipuri, kunniakas oli tehtäväs rajalla seistä / pyykkinä historian, hintana taistelujen / Ei sua kirkkahampaa ole taistelujen tunnusta toista, / kykenit kasvattamaan uskoa huomenehen.” Kokoelma jatkuu siirtokarjalaisista kertovalla runoilla ”Muuttolintujen tie” ja ”Karjalainen sävel”; sotaa ja kotiseudun jättämistä sivusivat monet muutkin kokoelman tekstit.[16] Sanankäyttäjänä Tuurna oli silti vahvimmillaan innostavana ja paljon käytettynä puhujana. Hän piti uransa aikana satoja juhlaesitelmiä ja -puheita.[17]

Tuurnaa pidetään Tuure Junnilan ohella toisena aikakauden kokoomuslaisena konservatiivina, joka suhtautui epäillen Neuvostoliittoa myötäilleeseen ulko- ja sisäpolitiikkaan. Silti hän totesi jo syksyllä 1955, kuinka ”Karjalan kysymysten suhteen on torjuttava kaikenlainen spekulointisävy, mikä voi syntyä ulkomaisten sanomalehtien ja eräiden omin valtuuksin esiintyvien henkilöiden puuttuessa asiaan, mikä on kokonaan kahden ystävällisissä suhteissa elävän naapurimaan keskeinen”. Viittaus ajankohtaiseen Porkkalan palautukseen oli ilmeinen.[18]

Taitavana poliitikkona Tuurna osasi asetella sanansa asiallisesti puhuessaan julkisesti sodan jälkeisestä Viipurista. *Suomen Kuvalehti* esitti tasan 25 vuotta talvisodan päättymisen jälkeen Tuurnalle kysymyksen, millainen Viipuri olisi, jos kaupunki olisi edelleen osa Suomea. Entinen kaupunginjohtaja totesi kaupungin kärsineen jo talvisodassa mittavia tuhoja, mutta uskalsi silti otaksua, että ”kyllä Viipuri jo nyt olisi saanut entisen muotonsa ja asemansa Suomen suurimpiin kuuluvana kaupunkina”.[19] Hän kävi sodan jälkeen Viipurissa vain kerran, ja tuolloinkin matkareitin piti kulkea Kiinan kautta.[20] *Suomen Kuvalehdessä* hän kertoi kokemuksestaan: ”Olen ollut Viipurissa sotien jälkeen vain kerran, vuonna 1956, eikä siellä paljon karjalaisia näkynyt. Aika vieraalta siellä tuntui. Yksi ainoa henkilö tuli Torkkelinkadulla vastaan. Hän oli vähän ihmeissään kun minut näki ja sanoi [---] että mitä pirua sinä täällä teet. Hän tunsi minut entisiltä ajoilta. Oli kai satamassa olevasta laivasta tullut kaupungille vähän jaloittelemaan.”[21]

Kysymys Viipurista oli silti Tuurnalle selvästi vaikea, sillä vain muutamaa kuukautta myöhemmin sama lehti kyseli Tuurnan mielipidettä neuvostoliittolaisten suunnitelmista rakentaa Viipurin linnan torniin hissi. Hän ei ottanut kantaa suunnitelmaan, sillä ”[E]i ole oikein että me rupeamme arvostelemaan jos he yrittävät parastaan tehdä. Ja kun se ei ole meidän määrättävissämme kuitenkaan, niin minä olen varovainen.” Hän kiersi suoran kysymyksen uusista matka-aikeista kaupunkiin: ”Kun vanhat viipurilaiset siellä käyvät niin he hetimiten soittavat ja kertovat kuulumiset.”[22]

Tuurna tähdensi väsymättä monissa yhteyksissä viipurilaisten ja karjalaisten muistojen vaalimisen tärkeyttä. Aikalaisille hänen painoarvonsa oli selviö, kuten *Uusi Suomi* (12.8.1954) Tuurnan 60-vuotiskirjoituksessa ilmaisi: ”Karjala ja karjalaisten riennot, Viipuri ja sen perinteiden vaaliminen ovat muodostuneet hänelle niin läheisiksi, että kansanomaisesti sanoen hänet ja nämä käsitteet on samaistettu.” Hän itse korostikin monissa puheissaan karjalaisuuden merkitystä esimerkiksi iskulausein ”Karjala on ja elää meissä” tai ”Kaikki Karjalan ja Viipurin puolesta”.[23]

Matrikkelitiedot[24]

Karjalan kansallisliitto (pj); Siirtoväen huollon keskus (pj); Maaseutumessut ry:n hallintoneuvosto (pj); Lahden musiikkiopiston johtokunta (pj); Karjalan kirjapaino oy:n johtokunta (pj); Teollisuuden ja liikkeenharjoittajien seura Pamauksen johtokunta (pj); Uosukaisen säätiön hallitus (pj); Tannisen säätiön hallitus (pj); Torkkelin säätiön hallitus (pj); Torkkelin killan hallitus (pj); Kirvun luonnonparantolan hallitus (pj); Viipurin taloudellisen korkeakouluseuran hallitus (pj); Viipurin taiteenystävien hallitus (pj); Karjalan kansalaisliiton Itä-Karjalan komitea (pj); Laatokan - Suomenlahden kanavatoimikunta (pj); Karjalan kaartin kilta (pj); Uudenmaan karjalaisseurojen piiri (pj); Yleisen autoliiton Viipurin piiri (pj); Karjalan säätiön hallitus (pj); Karjalan säätiön hallintoneuvosto; P. E. Svinhufvudin muistosäätiön hallitus (pj); Viipurin musiikkiopiston hallitus (pj); Viipurin musiikkiopiston hallintoneuvosto (vpj); Suomen kaupunkiliiton hallitus (vpj); Karjalan liiton hallitus (vpj); Kanneljärven kansanopiston johtokunta (vpj); Kristillis-yhteiskunnallisen työkeskus Toukolan johtokunta (vpj); Kirkon lahja ry (vpj).

Pohjoismaiden Yhdyspankin hallintoneuvosto; Yrittäjäin vakuutuksen hallintoneuvosto; Suomen väestönsuojeluliiton hallintoneuvosto; Asuntosäätiön hallintoneuvosto; Inkeriläisten sivistyssäätiön hallintoneuvosto; Karjalaisen kulttuurin edistämissäätiön hallintoneuvosto; Suomen kaasusuojelujärjestön hallintoneuvosto; Suomen rakennusaineteollisuuden työnantajaliiton hallitus; Suomen tiiliteollisuusliiton hallitus; Helsingin olympiakisojen hallitus; Jääkenttäsäätiön hallitus; Viipurilaisen osakunnan laajennettu valtuuskunta; Karjalaisseurojen piirivaltuuskunta; Karjalan kulttuurirahaston isännistö; Karjalan kulttuurirahaston hallitus; Stadion-säätiön edustajisto; Helsingin teatterisäätiön edustajisto; Viipurin museosäätiön edustajisto; Miten rakennan -lehden toimituskunta; Helsingin kansanteatterin johtokunta; Korvausosakkeiden hallintoyhteisön johtokunta; Viipurin näyttämön johtokunta; Kansallisteatterin johtokunta; Rauhan parantolan liittovaltuusto; Tiuruniemen tuberkuloosiparantolan kuntainliiton liittovaltuusto; Suomen Punaisen Ristin Viipurin piirihallitus; Helsingin taidehallin isännistö; Itä-Suomen instituutin kannatusyhdistyksen valtuuskunta; Pohjoismainen rotaryneuvosto.

Viitteet

1 Tuurnat saivat kaksi lasta, Kaarlen (1921–2017) sekä Anna-Maijan (von Brandenburg (1922–)). Perustietoja Tuurnasta erityisesti verkkolähteistä: https://arkisto.kokoomus.net/materiaalipankki/kokoomusbiografia/elamakerta-artikkelit/tuurna-otto-arno/; https://www.eduskunta.fi/FI/kansanedustajat/Sivut/911660.aspx ja lehdistöstä (kaikki luettu Historiallisen sanomalehtikirjaston avulla) esimerkiksi seuraavat: *Uusi Suomi* 12.8.1954; *Länsi-Savo* 12.8.1964; *Etelä-Suomen Sanomat* 12.8.1964; *Etelä-Suomen Sanomat* 11.8.1974; *Helsingin Sanomat* 12.8.1974, nekrologi *Helsingin Sanomat* 11.5.1976; Halila 1978, 106; Paavilainen 2009.

2 Ks. Koskivirta 2010, 266–267; Partanen 2010, 270; Roselius & Tepora 2020, 155–156.

3 Esimerkiksi Kolbe & Helin 2002, 50, pitävät Tuurnaa merkittävänä vaikuttajana Helsingin kaupunginvaltuustossa.

4 Tuurnan vuoden 1954 vaalimainos: https://nakoislehti.hs.fi/ca887397-9fd5-4461-8268-e0c439d492b8/15?q=%22Arno%2BTuurna%22.

5 Eduskunnan pöytäkirjat ja asiakirjat 1945–1958; Koivisto 2005, 62.

6 Esimerkiksi Paasikiven päiväkirjat I, 1985 (17.4.1946, 22.1.1947), Paasikiven päiväkirjat II, 1986 (2.3.1950, 13.9.1951); Koivisto 2005, 137, 144, 159, 171, 176, 231; Nummivuori 2006, 282; Uino 2007, 398–400, 407, 412, 430, 567–568, 599; Vares 2008, 116, 212.

7 Esimerkiksi Nummivuori 2006, 421–428; Vares 2008, 237; Nummivuori 2009, 116–117, 119, 213.

8 Esimerkiksi *Uusi Suomi* 27.1.1958.

9 Esimerkiksi Tarkka 1977, 178; Koivisto 2005, 71; Vares 2008, 86.

10 *Karjalan Heimo* 1964: 7–8.

11 Esimerkiksi Teperi 1994, passim.; Arponen 2010, 10–11, 14, 26, 37.

12 *Uusi Suomi* 12.8.1954. Vrt. myös esimerkiksi Teperi 1994, 89.

13 Tamminen 2016, 159.

14 Esimerkiksi Teperi 1994, 98–99; Arponen 2003, 86, 95, 97.

15 *Aika* 1918: 11–12; *Maailma* 1919: 4; *Valvoja* 1919: 1; *Suomen sotilas* 1920: 48; *Suomen sotilas* 1922: 30; *Kannaksen vartio* 1928: 9.

16 Tuurna 1974.

17 Esimerkkejä puhujankykyjen arvioinnista muun muassa *Etelä-Suomen Sanomat* 13.5.1976 sekä viittauksia innostaviin ja mieleenpainuviin puheisiin *Työväenopisto* 1933: 4–5; *Rintamamies* 1933: 13; *Uusi Suomi* 8.12.1953, 28.11.1954, 8.12.1954, *Suomi* 22.4.1955; *Itä-Häme* 22.6.1954, *Etelä-Suomen Sanomat* 25.7.1955, 1.12.1957; *Suomen Sosialidemokraatti* 8.8.1955. *Seura* 14.10.1936.

18 *Uusi Suomi* 18.9.1955. Vrt. Karjalan palautuskeskustelujen vaiheista ja Tuurnan roolista niissä esimerkiksi Teperi 1994, 159–172.

19 *Suomen Kuvalehti* 13.3.1965.

20 *Uusi Suomi* 11.9.1956, 16.9.1956; *Helsingin Sanomat* 12.8.1974.

21 *Suomen Kuvalehti* 13.3.1965.

22 *Suomen Kuvalehti* 19.6.1965

23 *Uusi Suomi* 12.8.1954, 19.6.1960; *Etelä-Suomen Sanomat* 13.5.1976.

24 Matrikkelitiedot https://arkisto.kokoomus.net/materiaalipankki/kokoomusbiografia/elamakerta-artikkelit/tuurna-otto-arno/.

Sanoma- ja aikakauslehdet

Historiallinen sanomalehtikirjasto (https://digi.kansalliskirjasto.fi/etusivu, viitattu 23.2.2020)

Aika 1918: 11–12
Etelä-Suomen Sanomat 25.07.1955, 1.12.1957, 12.8.1964, 8.8.1966, 11.8.1974
Itä-Häme 12.8.1954
Kannaksen vartio 1928: 9
Karjalan Heimo 1964: 7–8
Länsi-Savo 12.8.1964
Maailma 1919: 4
Maaseudun Tulevaisuus 1972
Rintamamies 1933: 13
Seura 1936
Suomen kaupparekisteri 1925, 1926, 1928, 1934
Suomen Kuvalehti 1965
Suomen Sosialidemokraatti 8.8.1955
Suomen sotilas 1920, 1922, 1924
Työväenopisto 1933: 4–5
Uusi Suomi 1953–1960
Valvoja 1919: 1
Ylioppilaslehti 1919

HS Aikakone (https://www.hs.fi/aikakone/, viitattu 23.2.2020)

Helsingin Sanomat 1945–2019

Internet-lähteet ja matrikkelit

Kansanedustajamatrikkeli, Arno Tuurnan CV. (https://www.eduskunta.fi/FI/kansanedustajat/Sivut/911660.aspx, viitattu 23.2.2020)

Sotasampo. (https://www.sotasampo.fi/fi/persons/person_4264 viitattu 3.4.2020)

Valtiopäiväaineistot 1945–1949 (https://avoindata.eduskunta.fi/#/fi/digitoidut/search, viitattu 23.2.2020)

Painetut lähteet

J. K. Paasikiven päiväkirjat 1944–1956. I–II. Toim. Yrjö Blomstedt ja Matti Klinge 1985, 1986. Helsinki: WSOY.

Tuurna, Arno (1977). Runoja. Arno Tuurna 80 vuotta 12.8.1974. Helsinki: omakustanne (32 s.).

Tutkimuskirjallisuus

Arponen, Antti O. (2003). Sata vuotta Karjalan puolesta. Karjala-lehti 1904–2004. Lappeenranta: Karjalan Kirjapaino.

Arponen, Antti O. (2010). ”Edunvalvonnan ja taistelun vuodet (1940–1960)”. Teoksessa Karjalasta on kysymys. Karjalan Liitto 1940–2010, toim. Terhi Willman. Helsinki: Karjalan Liitto.

Halila, Aimo (1978). Hallinto ja kunnalliselämä. Viipurin kaupungin historia V. Vuodet 1917–1944. Helsinki: Torkkelin Säätiö.

Koivisto, Jukka (2005). Etulinjasta Etelärantaan. Päiviö Hetemäen poliittinen toiminta vuoteen 1962. Helsinki.

Kolbe, Laura & Helin, Heikki (2002). Helsingin historia vuodesta 1945. 3. Kunnallishallinto ja -politiikka, kunnallistalous. Helsinki: Helsingin kaupunki.

Koskivirta, Anu (2010). ”Luovutetun alueen julkisoikeudelliset yhteisöt”. Teoksessa Karjala itärajan varjossa. Viipurin läänin historia VI, toim. Yrjö Kaukiainen, Jouko Nurmiainen & Risto Marjomaa. Lappeenranta: Karjalan kirjapaino.

Nummivuori, Petri (2006). Nuori konservatiivi. Tuure Junnila ja hänen poliittinen toimintansa vuoteen 1956. Helsinki: Helsingin yliopisto.

Nummivuori, Petri (2009). Oikeistolainen. Tuure Junnilan elämäkerta. Jyväskylä: Ajatus Kirjat.

Paavilainen, Marko (2009). Hallenberg, Juho. Suomen talouselämän vaikuttajat -verkkojulkaisu. Studia Biographica 8. Helsinki: SKS, 2008–. Julkaisun pysyvä tunniste URN NBN:fi-fe20051414, artikkelin pysyvä tunniste http://urn.fi/urn:nbn:fi:sks-tev-000259, viitattu 3.4.2020.

Partanen, Jukka (2010). ”Kaupunginjohtaja Arno Tuurna”. Teoksessa Karjala itärajan varjossa. Viipurin läänin historia VI, toim. Yrjö Kaukiainen, Jouko Nurmiainen & Risto Marjomaa. Lappeenranta: Karjalan kirjapaino.

Roselius, Aapo & Tepora, Tuomas (2020). Muukalaisten invaasio. Siirtoväki Suomen ruotsinkielisillä alueilla 1940–1950. Helsinki: Kustantamo S & S.

Tamminen, Seppo (2016). Veljet Viipurista. Teollisuuden- ja liikkeenharjoittajain Seura Pamaus ry 125 vuotta. Helsinki: Teollisuuden- ja liikkeenharjoittajain Seura Pamaus. (https://pamaus.fi/books/www_Pamaus_125v_SMALL.pdf, viitattu 3.4.2020).

Tarkka, Jukka (1977). 13. artikla. Suomen sotasyyllisyyskysymys ja liittoutuneiden sotarikospolitiikka vuosina 1944–1946. Helsinki, Porvoo: WSOY.

Teperi, Jouko (1994). Karjalan Liiton taisteluvuodet 1940–1960. Helsinki: VSKS.

Uino, Ari (2007). ”Kokoomus ja sota 1939–1944”. Teoksessa Suomalaiskansallinen Kokoomus. Kansallisen Kokoomuspuolueen historia 1929–1944, toim. Vesa Vares & Ari Uino. Helsinki: Edita.

Vares, Vesa (2008). Suomalaiskansallinen Kokoomus. Kansallisen Kokoomuspuolueen historia 1944–1966. Helsinki: Edita.